

PO ŠKOLE aneb POHLED Z DRUHÉ STRANY

Část 13. - Pohled do zákulisí (podruhé)

=====

Úvodem musím připomenout preambuli těchto textů, uvedenou před částmi 1. a 9. odmítám nést odpovědnost za to, že někoho z vyloučených osob postihne náhlá srdeční nebo mozková příhoda. Opustíme opět povídání ryze pedagogické a všimněme si spíše, jak to také chodí mezi kantory.

=====

Úvodem budiž řečeno, že to mezi kantory chodí dosti podobně jako v každém jiném kolektivu. Jen ta negativa jsou u vzdělaných lidí, kterým je svěřena výchova dalších generací, poněkud nečekaná a překvapující, ale je asi dobré se iluzí včas zbavit. Co se také může stát, je asi nejlepší uvést na příkladech a historkách vesměs pravdivých.

*) Měli jsme na SOU kolegu, dnes už zesnulého, který byl nesmírně závistivý a ani se s tím moc netajil. Říkejme mu třeba Závíš. Neustále dorážel na úřednice v kanceláři, aby zjistil, kolik kdo „bere“. Za socialismu s tím moc problémů neměl, ale po „převratu“ se začalo více dbát na ochranu osobních údajů, výplatní „pásky“ dostaly podobu uzavřených obálek, jedinou možností bylo okouzlit přímo tu dámu, která platy účtovala. A ta si také mezi námi na to jeho slídění stěžovala. Jestli mu vyhověla nebo ne, není podstatné. Rozdíly v tabulkových platech nebyly významné. Ale přesto jsme ho jednou s kolegou vypekli. On byl nějaký čas na neschopence. A my mu do poštovního „kastlíku“ dali na kusu papíru bez hlavičky a bez jakéhokoliv dalšího textu seznam jmen učitelů a u každého jsme napsali nějaké číslo (600, 2200, 1300,....). Normální člověk by asi zakroutil hlavou a vyhodil to, nebo se zeptal nějakého kolegy, ten by, kromě nás dvou pachatelů, zakroutil nevědomě hlavou a tím by to skončilo. Jenže tady to proběhlo tak, jak jsme předpokládali. On se vrátil do školy, sebral poštu.... Asi dva dny nato vtrhl do sborovny zástupce ředitele, téměř rudý vzteky, a hulákal do prostoru: „Chlapi, co jste to Závíšovi nakecali o odměnách, když žádné nebyly. Já se ho teď nemohu zbavit, on vyhrožuje, že si bude stěžovat, nedá si nic vysvětlit,...“. My jsme dělali jelimánky, o nějakých „odměnách“ jsme pochopitelně nic „nevěděli“. Co si Závíš domýšlel, to byl jeho problém.

*) Jedna z úřednic byla typická nafoukaná pipka, poměrně atraktivní a dost, řekněme, nechytřá, leč nadmíru sebevědomá. A jeden kolega si z nějakých důvodů nechával osobní poštu posílat do školy. Platila zvyklost, či nařízení, že je-li dopis nadepsaný v prvním řádku jménem, nesmí ho sekretariát ředitele otevřít, ale musí ho předat adresátovi (listovní tajemství). Je-li nadepsán v první řádce názvem instituce a pak teprve „k rukám toho či onoho“, za adresáta se považovala instituce (zde škola), sekretariát ho otevřel, zapsal a postoupil k vyřízení (na to byl v každé organizaci tzv. „spisový řád“). Kolega měl podezření, že mu zmínění byrokratka čte soukromou korespondenci, ale pak mu ji předává opětovně zalepenou. Tož jsem mu poradil. Sám sobě poslal dopis s textem zhruba „Ty krávo, co mi čteš soukromou korespondenci,...“ s další spoustou hrubostí a přisypal k němu přepočítaná papírová kolečka z děrovačky. Dopis mu nikdy nedorazil a další dopisy už nenesly známky otevření a opětovného zalepení.

*) Jednoho dne na krajský školní inspektorát přišel anonym (autorství nelze dokázat, podezřelí byli dva/dvě), s podivem, jak mne mohou nechat učit, když neslyším. Vedení školy se k tomu mělo vyjádřit. Protože si s tím ale nevěděli rady, a že neslyším, nikdo z nich netušil, v tomhle ohledu spletu kdekoho, a protože to bylo někde v zaprášených kádrových materiálech, které několikrát obměněné vedení školy

nijak soustavně nestudovalo (důležitější byl vztah k socialistickému zřízení), řekli mi, ať k tomu napíšu nějaké vyjádření sám. To nebylo poprvé, kdy si nadřízení nechali ode mne napsat nějaký posudek na sebe sama (ten jsem si musel napsat už na vysoké škole před ukončením studia – tyhle bolševické blbosti se obecně švejkovaly). Tak jsem sepsal nějaké bla-bla-bla, které vedení školy odeslalo a už po tom příslovečně „nešťekl ani pes“, a šéfové moji hluchotu pustili z hlavy.

*) Vyloženě mizerná mezilidská atmosféra byla na speciální škole. Tam se žalování považovalo za součást běžné praxe. Na internátě, kde jsem pár let fungoval to nebylo ještě tak zlé, šéfová to nepodporovala, měla chlapský mozek (vychována třemi bratry) , a když s tím za ní někdo přišel, tak si okamžitě zavolala „druhou stranu“, udavač to měl zopakovat, upadl do rozpaků a bylo vyřízeno. Špatné to bylo v učitelském sboru. Tam se každý prohřešek uchovával k pozdějšímu použití. Například když šla učitelka ze školy a viděla, že děcka na internátě sedí v oknech, nedošla je napomenout nebo rychle zjednat nápravu. Nechala si to na druhý den, aby s tím mohla jít žalovat do ředitelny, že vychovatelé na „intru“ na děti nedbají. Což byl pochopitelně nesmysl, každý vychovatel měl na starosti zhruba 8 děcek od 10 let výše, a když s některými psal domácí úkoly a jiní odešli třeba hrát fotbal do tělocvičny, tak prostě každý vychovatel hlídal všechny, nejen svoji skupinu. Pochopitelně, že občas si některé děcko odskočilo zakouřit nebo tak něco, ale nebylo to tak, že by vychovatelé někde zalezli a na děti se vykašlali. Ale jako příležitost k žalování se i drobné excesy hodily.

*) Velkým problémem na speciální škole a i později na zdrávce byl ovšem ženský kolektiv. Zatímco na SOU jsme byli chlapi a ženy ve vyrovnaném poměru, na těch dalších školách ženský živel drtivě převažoval. Jednotlivě jsem s nimi problém neměl, to jsme vycházeli velmi dobře, přátelsky a korektně, ale na rozdíl od chlapů ženy pořád řešily nějaké vztahové záležitosti, problémy ze života svého a hlavně cizích lidí, i problémy filmových a seriálových hrdinek, a nejvíc mne štvalo, když na to vyžadovaly vehementně ode mne můj názor („Přece na to musíš mít nějaký názor!“). Nějak nemohly pochopit, že chlapům je tohle většinou „ukradené“, zajímají je problémy technické, organizační, ekonomické a jejich řešení a ne, co ta která hrdinka či kolegyně řekla, měla říci, co tím myslela a měla myslet a proč to neřekla jinak a co jí k tomu vedlo.... (děs a hrůza!).

Pro mne se to nakonec vyřešilo tak, že jsem později měl ve speciální škole už jako kantor hezkou učebnu chemie s přilehlým kabinetem a byl jsem tam sám. Podobně jsem si to vyřešil i později na zdrávce a z kabinetu, kde jsme měli být čtyři, jsem se stáhl do „předpokoje“, který sloužil jako sklad chemikálií a tam jsem si kraloval taky sám. Leč to vše jako vzpomínka může působit úsměvně, ale byly horší a nepříjemnější věci:

*) Velký podraz na mne ušili/y na speciální škole pro sluchově postižené, kde na mně zkoušeli/y i trik s přerušением pracovního poměru v červenci s tím, že ho obnoví v září. To si přišli na toho pravého! Já to objevil až v září na výpisu ze sporožira, že mi nepřišel plat o prázdninách a jenom větší za červenec. Tak jsem se na to šel do účtárny o velké přestávce informovat. A tam jsem se dozvěděl, že mi za červenec doplatili nějakou dovolenou, a že mi skončil pracovní poměr, a nový že mi dají k podpisu teď během září s platností od 1.9. No to mě pěkně dožralo. Napochodoval jsem rovnou k ekonomické zástupkyni, ta mi to potvrdila „že se to tak normálně dělá“. Vtip byl ovšem v tom, že já v ruce žádný papír o skončení pracovního poměru neměl a podle nich jsem od září měl dostat (ale dosud nedostal) novou pracovní smlouvu. Tak jsem jí řekl, že když tedy podle nich nemám pracovní poměr, tak odcházím okamžitě (!) domů a pak na pracovní úřad vysvětlit, proč jsem nesplnil ohlašovací povinnost. Děti jsou v učebně chemie, tak ať si hned zajistí dozor, já jako občan t.č. „z ulice“ za ně nenesu žádnou odpovědnost. Vypadl jsem z její kanceláře převléknout se „do civilu“. Než jsem stačil opustit budovu

už za mnou přiběhla, ať nikam neodcházím, že se ruší zrušení pracovního poměru a všechno mi řádně doplatí. Nicméně jsem byl připraven využít případné příležitosti a z této školy vypadnout jinam.

*) Po nějakém čase se příležitost odchodu (na zdrávku) našla a dal jsem u neslyšících výpověď. Těsně před mým odchodem si na mne tedy vymysleli další poťouchlost. Probíhala na celé škole hloubková inspekce a inspektory se to tam jenom hemžilo, tuším, že nejméně 1 týden. A mně o přestávce, oproti běžným zvyklostem (že se to oznámí den předem), řekli, že mi na hodinu fyziky přijde krajský inspektor. Tu hodinu jsem měl v části školy pro děcka s vadami řeči, nebyli to neslyšící. Vzal jsem to tedy flegmaticky na vědomí. Pan inspektor posadil se do poslední řady a vytáhl si „papíry“. Já ovšem kašlal na takové ty formální nesmysly jako napsat datum na tabuli či název hodiny. Brali jsme zrovna Ohmův zákon a věci související. Na širokou tabuli jsem z hlavy napsal 8 příkladů a řekl : “Ted!”

Byla to skupina o 8 žácích. Všichni vyrazili k tabuli, šťouchali se lokty a každý chtěl ulovit body, které byly u každého příkladu připsány 2, 3, 5,... podle obtížnosti. A já se šel posadit do žakovské lavice. Musel na nás být pěkný pohled. Celá „třída“ u tabule, já v lavici a vzadu také v lavici inspektor, kterému mohly vypadnout oči. No dopadlo to tradičně, vyhodnotili jsme to nakonec se žáky kolektivně, opravili chyby, pochválili podle zásluhy, přihodili něco dalšího výkladu a bylo po hodině. Na chodbě pak inspektor nebyl mocen slova, říkal, že tohle ještě neviděl a ptal se (on mne!), jestli by mohl přijít ještě druhý den na chemii. Proč ne? Bylo to podobné, jen jsem zaměnil výklad „hnojiva“ za „výbušniny“ aby to bylo trochu atraktivnější. Když se se mnou inspektor loučil, řekl: “Jsem rád, že jsem vás poznal“. Co napsal do závěrečné zprávy, jsem se už nedozvěděl, protože jsem tuto školu opustil.

*) Na zdrávce mi paní ředitelka docela fandila. Neotravovala mne s nějakými hospitacemi, říkala, že bedlivě a se zájmem sleduje moji internetovou výuku. To zrovna začalo to šílenství s RVP a ŠVP (to nechtějte pochopit) a zástupkyně, která k tomu vedla bla-bla-bla-školení si stěžovala u ředitelky, že „Šafra u toho dělal vopičky“. Byl jsem povolán do ředitelny, přiznal jsem se, že jsem „vopičky opravdu dělal“. Paní ředitelka neztratila glanc, zprostita mne povinnosti na ty porady chodit. Později mne pak požádala, abych o těch svých metodách a zkušenostech pohovořil na závěr nějaké porady. To nebyl problém, byl jsem kolegy zdvořile vyslechnut, ale pak se mi donesl výrok jedné výše postavené kolegyně (vedoucí oboru), který bych si snad měl nechat zarámovat: „To se mu to kecá, když ho takové učení baví“.

=====

Některé diskusní příspěvky a ohlasy:

Martin Václavík:

Super jako vždy Hony, ovšem ta perla na závěr, to je vážně něco! Tesat do kamene! 😊

Stanislav Kroupa:

Nnějakou podobnou poznámku na mou osobu jsem také v tomto duchu jednou zažil. To je paradox, co? To se mu to dělá, když ho to baví... Sakra, tak proč nejdeš jinam? 😊 ... Jo, ta poslední poznámka zcela dole mi také připomněla, o co šlo. O prachy. Když ho to baví, nemusí mít tolik zapláceno... nějak tak.

Hony Šafra: Můj tatík byl workholik, strojní zámečnick a všeměl přes všechno, co mělo něco společného s kovy (tedy až do klepání kos, to za ním chodila spousta lidí). A vždycky říkal: "Chlap, který nadává na svou práci, není chlap, ale bačkora a trouba. Proč nejde dělat něco, co by ho bavilo? Asi nic neumí". Tedy skoro totéž, co píše přítel Kroupa. Dopadlo to tak, že já šel studovat, co mě bavilo, bratr se školám vzepřel a vyučil se tomu, co jeho bavilo, byl vyhledávaným automechanikem skoro celý život.

Kadmium Žluté Střední:

Od této chvíle mám jasno. Jsem chlap. Taky nechápu a nezajímají mi problémy celebrit a nemíním se zúčastňovat takových hororů. Srandiček se závistivými nebo nepřijemnými kolegy v práci jsem si taky užila. Takže díky za pěkné povídání 😊

Libuše Vinšová:

Závěr byl jako vždy super, díky Hony 🍷

Stanislava Kolouchová Veselá:

Dobrý, dokonce jsem z toho něco i na vlastní kůži zažila :) ... Já jsem přesvědčená, že se nedá naučit být dobrým učitelem, spisovatelem, malířem nebo šéfem. To je člověku buď dáno nebo nedáno. Bohužel, málo lidí to dokáže rozeznat a klidně trápí sebe i ostatní, místo aby třeba šli dělat něco jiného, kde budou užiteční, šťastní a nebudou škodit. A šéf by měl umět vytáhnout z lidí to nejlepší, co v nich je. A oddělit osobní pocity od profesionálního přístupu. To taky umí málokdo. Jistě každý v životě takového "blbce" šéfa potkal. Souhlasím, že i já jsem čím jsem byla, byla ráda a všem svým spolupracovníkům velké díky, každý mi něco pro život dal. 😊

Alena Beckova:

Jo, tak taky už jsem slyšela podobné výroky. Když člověka práce baví, není to vlastně žádná práce. V podstatě je to pravda. Svět by byl asi moc hezký, kdybychom si mohli místo prací vydělávat hrou. A úplně nejlepší by bylo, kdyby to začínalo školstvím... Já osobně jsem asi takového pana učitele měla v první třídě. Dodnes na pana učitele Stodolovského s láskou vzpomínám.

A pak by se šlo na oběd, který uchystaly kuchařky, které opravdu baví vařit a ony se už nemohly dočkat toho, jak se dneska zase vyřádí u sporáku.

Večer bychom se mohli podívat ve zprávách na to, jak dnes rozhodoval parlament plný šťastných poslanců, které baví starat se o to, aby lidem v zemi bylo dobře....